

3. Odpoveď podpredsedu vlády a ministra školstva Slovenskej republiky J. Mikolaja na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky I. Andruska vo veci výsledkov prieskumu

Ján Mikolaj
podpredseda vlády a minister školstva
Slovenskej republiky

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Doslo:	14-10-2008
Číslo:	1276/08
Predchádzajúce číslo:	Prílohy:

Bratislava 25. septembra 2008
Číslo: CD-2008-17813/38356-3:sekr.

Vážený pán poslanec,

v súvislosti s Vašou interpeláciou, ktorá sa týka prieskumu zisťujúceho postoje ôsmakov a deviatakov k novým a tradičným menšinám na Slovensku, uvádzam nasledovné:

Nikdy som sa nevyjadril, že by sme ja alebo slovenské deti mali právo zasahovať ostatným občanom do súkromia, prípadne, že by som chcel nejakým spôsobom ohroziť základné ľudské práva a slobody kohokoľvek.

Odmietam akékoľvek spochybňovanie práv menšín na území Slovenskej republiky a umelé vytváranie atmosféry nenávisti alebo nevraživosti voči akejkoľvek menšine. Nepodporujem žiadne negatívne, či dokonca represívne konanie. Rešpektujem však slobodu myslenia, ktorá je všetkým zaručená Ústavou Slovenskej republiky.

Respondenti mali vyjadriť mieru súhlasu s výrokom: „Maďari by mali hovoriť po maďarsky len doma. Na verejnosti by mali hovoriť po slovensky.“ Toto tvrdenie som nevyslovil ja ani žiaci, ale autori dotazníka. Tvrdenie je navádzajúce, manipulatívne a prejudikujúce, každé dieťa ho mohlo pochopiť inak. Nie je zaručená ani pravdivosť odpovedí, či miery súhlasu s tvrdením. Vzhľadom na to, že zatiaľ boli zverejnené len základné zistenia prieskumu, nemáme presné informácie o zložení prieskumnej vzorky. Dá sa predpokladať, keďže bola reprezentatívna, že zahŕňa aj deti inej národnosti ako slovenskej.

Na základe výsledkov anonymného prieskumu nie je možné vyslovovať jednoznačné závery. Pri usudzovaní je potrebné brať do úvahy širší kontext a naopak výsledkom by sa nemali pripisovať významy, ktoré nemajú a prekrúcať ich do nezmyselných konšpirácií.

Otázka názorov, postojov a ľudského myslenia všeobecne je taká zložitá, citlivá a výsostne kvalitatívna, že by sa nemala zužovať do kvantitatívnej roviny a je neseriózne jedným číslom manipulovať s verejnou mienkou.

Vážený pán poslanec, z pozície ministra školstva pokladám za dôležité upriamiť Vašu pozornosť na nasledovné fakty.

V rezorte školstva sa oblasti ľudských práv (zahŕňajúcej výchovu proti predsudkom a intolerancii a multikultúrnu výchovu) venuje primeraná pozornosť. Realizuje sa Národný plán výchovy k ľudským právam na roky 2005 – 2014, ktorý vznikol ako súčasť dekády výchovy k ľudským právam vyhlásenej Organizáciou spojených národov. Súčasťou plánu je vzdelávanie pedagógov, vydávanie publikácií a monitorovací a hodnotiaci systém rozsahu a kvality výučby k ľudským právam.

Na plnení úloh národného plánu výchovy k ľudským právam sa podieľa aj Štátna školská inšpekcia. V roku 2006 plnila dve úlohy: Vybavenosť škôl medzinárodnými a národnými dokumentmi a Rozpracovanie otázok výchovy a vzdelávania k ľudským právam v pedagogickej a pracovnej dokumentácii školy. Kontrola zabezpečenia úrovne výchovy k ľudským právam sa realizovala v 200 školách, z toho bolo 80 základných a 120 stredných. V koncepcii rozvoja školy malo 77 základných a 114 stredných škôl hlavné ciele výchovy a vzdelávania vytýčené na obdobie dvoch až piatich rokov, zamerané na skvalitňovanie a modernizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu s dôrazom na humanizáciu vyučovania, výchovu k vlastenectvu a národnej hrdosti a zadefinované smerovanie k výchove k ľudským právam. Takmer všetky školy sa vo svojej koncepcii orientovali na vytváranie prostredia bez prejavov diskriminácie, xenofóbie, rasovej alebo národnostnej neznášanlivosti. V 60 základných a v 87 stredných školách podporovali vzdelávanie učiteľov zamerané na oblasť ľudských práv. Zúčastňovali sa ho najmä výchovní poradcovia, učitelia I. stupňa a učitelia etickej výchovy, dejepisu, občianskej výchovy, občianskej náuky a náuky o spoločnosti. Kritériami posudzovania dodržiavania ľudských práv v škole boli proces tvorby vnútorného poriadku školy a jeho obsah.

Podľa výsledkov výskumu Vzdelávanie a uplatňovanie ľudských práv žiakov základných a stredných škôl (Ústav informácií a prognóz školstva) žiaci pripisujú právu na slobodu pohybu bez strachu z inakosti (farby pleti, národnosti, náboženstva a pod.) vysokú mieru dôležitosti. Až 86,5 % žiakov považuje toto právo za dôležité, pričom 72,2 % mu priradilo najvyššiu mieru dôležitosti.

Multikultúrna výchova má svoje miesto v obsahu výchovy a vzdelávania, potvrdené aj štátnym vzdelávacím programom, ako prierezová téma.

S úctou

Na vedomie:

Pavol Paška

predseda

Národná rada SR

Bratislava

Vážený pán

Imre Andruskó

poslanec

Národná rada SR

Bratislava